

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Articulus VI. Quid & quotuplex sit pensio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

¶ VI. Si permutatio sit peracta, licet non im-
 mutetur conditio adjecta, v. g. non solvatur pensio
 promissa, non ideo repeti potest beneficium, quia
 penitentiæ locus non est, si completa sint illa, quæ
 intrinseca sunt, *Boer. Chok. apud Leur. q. 872.* Si-
 militer permutatio expedita per Ordinarium non
 potest per hunc rescindi, etiamsi postea advertatur
 inæqualitas fructuum aut læsio ultra dimidium,
Abb. Anchar. Dec. Ventrig. Chok. Excipe, si de-
cepta sit Ecclesia, Calder. Cagnol. Ventrig. Item si
 compermutans dolum fecerit, v. g. si dixerit mayo-
 rem esse valorem beneficii, *Cap. Cum universorum,*
de rer. permut. Item si sic deceptus fuerit Minor,
Chok. Leur. q. 874.

ARTICULUS VI.

1116

Quid & quotuplex sit pensio.

Resp. Pensio est jus percipiendi fructus ex alie-
 no Beneficio. Estque triplex, 1. Temporalis,
 quæ datur propter ministerium temporale v. g.
 Cantori, ædituo, patrono & defensori Ecclesiæ.
 2. Spiritualis, quæ fundatur in titulo merè spiritua-
 li, ut quæ datur Concionatori, Coadjutori Episco-
 pi, Parocho, &c. 3. Media, quæ fundatur in statu
 spirituali, non tamen officio spirituali: ut quæ da-
 tur Clerico pauperi, vel Parocho seni ad sustenta-
 tionem, vel quæ datur causâ resignationis, & litis
 componendæ. Duæ posteriores dicuntur Clerica-
 les, quia Clericis; prima laicalis, quia laicis tan-
 tum datur.

Porro circa pensiones. *Lay. l. 4. tr. 2. c. 18. & Less. l. 2. c. 35. d. 38.* docet hæc, 1. Etsi eam designare
 proprium sit Papæ; id tamen etiam Episcopum
 posse

"posse in causis specialibus, & necessariis, v. g. pro-
 "pter paupertatem & senium resignantis, vel litis
 "compositionem, vel propter adæquandos fructus
 "in permutatione Beneficiorum. 2. Debere esse mo-
 "deratam, ita ut Beneficiato relinquatur sufficiens
 "sustentatio: talis autem plerumque censetur tertia
 "pars fructuum. 3. Ad pensionem non requiri con-
 "sensum patroni, ut quidam volunt, quia id nullo
 "jure statutum est: Neque ullum fit præjudicium
 "per impositionem pensionis, cum is fructus non
 "percipiat ex Beneficio, sed tantum habeat jus insti-
 "tuendi, & præsentandi, quod ei non adimitur. 4.
 "Pensionarius post Constitutionem Pii V., ubi ea
 "est recepta, tenetur recitare officium B. V., nec fra-
 "git fructus suos, si omittat. 5. Pensionem extingui
 "morte pensionarii, sicut ususfructus morte usufru-
 "ctuarii. Posset tamen Papa facere perpetuam, ex
 "plenitudine potestatis. De venditione & redem-
 "ptione pensionis. *Vid. Lay. l. c. Less. d. 22. Bon. de*
simon. d. 1. q. 4. §. 13.

A D D E N D A.

2117 **Q.** 170. *An pensio Ecclesiastica, qua alicui
 conceditur super beneficio alieno ob resigna-
 tionem, permutationem, compositionem litis &c. sit
 verè beneficium aut aliquid spirituale, vel saltem
 possit esse titulus ordinationis. R.*

§. I. Nulla pensio est beneficium, nisi in titu-
 lum novi beneficii erigatur, uti habet communissi-
 ma cum *Leur. p. 3. q. 440.*, nam *Cap. Quamvis*,
de præb. in 6. contradistinguitur à beneficio, estque
 tantum jus temporale, quod finitur cum morte ali-
 cujus, uti ususfructus, unde ratione pensionis ne-
 mo gaudet privilegio Canonis vel fori, *Gonz. Barb.*
Leur. q. 442. §. II.

§. II. Nav. Veg. Rodriq. Vivald. Paris. Garc. 1118
 Az. Less. Laym. l. 4. t. 2. c. 18. n. 2. Beja p. 1. cal. 37.
 Castrop. t. 17. d. 3. p. 13. n. 8. Rayn. de benef. l. 2. f. I.
 c. 2. n. 40. dicunt pensionem ejusmodi ecclesiasticam esse aliquid spirituale, quia prærequirit Clericatum, adeoque est spirituali annexa; & maximè quia nunc post Constit. Pii V. habet annexum onus recitandi officium B. Virginis, adeoque non aliter ac beneficium datur propter Officium spirituale. E contra Bald. Felix. Anchar. Imol. Gonz. Lott. Luca dicunt esse quid merè profanum & temporale, eò quòd non detur ratione præstandi ministerii spiritualis, sed post dimissum illius onus concedatur tantùm in vitæ subsidium, adeoque sit omnino separata à titulo spirituali: quòd autem requiratur Clericatus, est ex solo stylo Curia non concedentis pensionem nisi Clerico; nec adjecta obligatio orandi officium B. Virginis probat pensionem esse spirituales, alioqui stipendium pro Missa etiam esset quid spirituale, cum habeat annexam obligationem legendi Missam. Vide Leur. q. 439.

§. III. Possit aliquis super tali pensione promoveri ad sacros Ordines, si erigeretur in titulum, unè quis potest ordinari titulo patrimonii sæcularis; & id concedit Trid. Ses. 21. c. 2. de Ref., si ita postulet necessitas vel utilitas Ecclesie, Gonz. Az. Barb. Ventrig. Leur. q. 441. 1119

Q. 171. An reservatio pensionis sit odiosa. R. 1120
 Esse odiosam dicunt Sarn. Paris. Corr., tum quia videtur esse contra jus commune, tum etiam quia affert servitutem beneficio: E contra favorabilem esse dicunt Lott. & Leur. p. 3. q. 436., quia dum coonestatur per causam decentis alimentationis, non contrariatur juri, & onus non tam imponitur beneficio quàm beneficiato, qui cum consentiat, sitque ei

ei absolutè melius sic habere beneficium quàm non habere, per hoc non subit servitutem sed accipit gratiam; *Bursat. Gig. Gonz.* dicunt esse odiosam, antequam concedatur, sed post concessionem esse favorabilem: Fortè etiam dici posset esse favorabilem, si imponatur petente etiam beneficiato, odiosam autem, si imponatur eo quasi invito. Vide dicenda n. 1127.

1121 Q. 172. *Quis, & ex qua causa possit concedere alicui pensionem super alieno beneficio. R.*

§. I. Papa potest ipsimet beneficio imponere, ut tamen licitè imponat, requiritur justa causa, quamvis etiam sine causa possit validè imponere, uti tenent *Rebuff. Az. Sanch. Paris. Garc. Barb. Castrop. Luca, Diana* p. 10. T. 14. R. 70: *Leur.* p. 3. q. 443. contra *Vasq. Camb. Tol. Less. Rodriq.*

1122 §. II. Possunt Episcopi, si adsit justa causa, imponere pensionem personæ habenti vel habituræ beneficium: ordinariè autem non debent beneficium ipsum gravare, sed sine diminutione conferre, ideoque onus illud non imponunt beneficio vel successoribus, sed pensio durat tantùm ad vitam vel ad certos annos vitæ hujus provisi, *Sot. Tol. Zech. Nav. Paris. Az. Garc. Barb. Ventrig. Lott. Luca* contra *Caccialup. Gig. Cuch. Cautium, Tond.*, qui putant posse imponi ad vitam pensionarii; quod saltem in casu terminandæ litis dicunt plures, uti notatum est n. 559. Vide *Leur.* q. 444.

1123 §. III. Vicarius Episcopi non potest vi officii imponere pensionem, *Sbroz. Bero. Garc. Leur.* q. 449; Legatus de latere potest idem, quod Episcopus, *Az. Garc. Fill. Castrop. Leur.* q. 450. Collatores inferiores, item Compromissarii & Judices non possunt nisi auctoritate Episcopi, *Garc. Leur.* q. 451.; Monasteria & Superiores regulares possunt in beneficiis sibi

sibi incorporatis per Vicarios administratis, aliisque manualibus, sed hæ non sunt propriè pensiones, *Lott. q. 452. 453.*

§. IV. Contractus privatâ authoritate factus de pensione beneficiâ propriè dicta est simoniacus; potest tamen quis ex alia causa se civiliter obligare ad dandam partem fructuum sui beneficii. Vide *Leur. q. 454.* 1124

§. V. Impositio pensionis ab alio quàm Papa, facta sine iusta causa, est invalida, *Sarn. Corras. Garc. Leur. q. 455. n. 1.*; Justæ autem causæ, ob quas imponi possint, censentur terminatio litis, de qua dictum n. 5 & 6. Necessitas vel magna utilitas Ecclesiæ, Alimentatio necessarii Ministri in Ecclesia, sustentatio pauperum, *Suar. Az. Fill. Barb. Diana p. 9. T. 9. R. 49. Leur. q. 444.* Et docent *S. Th. Abb. Lay. Garc. Lott.* posse Episcopos cum consensu Capituli, antequam beneficium pingue conferant, super hujus fructibus imponere etiam in perpetuum pensionem pro necessitate alterius Ecclesiæ vel necessarii Ministri: Et quamvis *Garc. & Murga* dicant Clericum perpetuè ægrotantem non posse resignare in manus Episcopi sub reservatione pensionis pro suis alimentis, tamen contradicit *Ferret.*; & saltem fatentur plerique cum *Abb. & Gamb.* apud *Leur. q. 446.* Episcopum posse illo consentienti substituere alium, reservatâ ei pensione quoad vixerit. 1125

§. VI. Pensio commensurari debet causæ, alioquin quoad excessum est invalida & reducenda ad proportionem causæ, *Garc. Leur. q. 455. n. 2.* Et tenetur Episcopus causam impositæ pensionis verificare, nec satis est, si dicat adesse, *Grat. Barb. Luca, Leur. n. 1. & q. 447.* 1126

Q. 173. An ad impositionem pensionis requiratur consensus beneficiati & Patronorum. R. 1127

§. I

§. I. Ordinariè requiritur consensus beneficiati, nam nequidem Papa solet aliter imponere, *Paris. Garc. Castrop. Lott. Luca, Leur. p. 3. q. 456.* Si tamen causa necessaria postulet, rectè innuit *Leur. q. 457.* beneficiatum licèt invitum posse compelli ad consentiendum. Quòd si beneficium vacet, potest constitui defensor, qui consentiat, *Az. Castrop. Leur. q. 458.* Et ut in futurum valeat impositio, debet etiam ille consentire, qui habet jus regressus ad beneficium, *Gig. Paris. Leur. q. 459.* Si tamen pensio imponatur ipsi beneficio, valet consensus hujus beneficiati pro obligandis etiam successoribus, ad quos transibit beneficium cum onere pensionis, *Lott. Luca, Leur. q. 462.*

1128

§. II. Potest à Papa imponi etiam non requisito Patrono, sic tamen, ut si Patronus postea egeat, ipsi priùs quàm pensionario præstentur alimenta, quia jus ejus est anterius & beneficio quasi intrinsicum, *Az. Castrop. Lott.* Et si sit Patronus laicus, debet in constitutione pensionis illius fieri mentio. Vide *Leur. q. 464.* Episcopum autem non posse imponere sine consensu Patroni, præsertim laici, docent *Rebuff. Zeck. Barb. Castrop. Leur. q. 465.* contra *Gig. Gamb. & Less.*, quia videtur Patrono præjudicare, quòd beneficium ita reddatur possessori minùs æstimabile: quod fatetur *Garcè*, si pensio beneficio ipsi imponatur etiam pro successoribus.

1129

Q. 174. *Quibus beneficiis imponi possit pensio. R.*

§. I. A Papa imponi potest omnibus beneficiis, etiam patronatis, secundùm dicta n. 1128. Item à Papa imponi potest Episcopatus, dummodo Episcopo ad sustentationem remaneant mille ducati, juxta valorem in regione, in qua est Episcopatus, *Trid. Sess. 24. c. 13. de Ref.*; Similiter parochiæ vel beneficio Curato, dummodo possessori remaneant

centura

centum ducati, *Trid. suprâ.* Valet autem pensio, si illi mille vel centum ducati poterant haberi tum, quando pensio imponebatur, licet postea fiat diminutio: quamvis hac factâ peti possit, ut cum proportione etiam imminuatur pensio. Vide *Leur. p. q. 466. & seqq.*

§. II. Non solebat antehac pensio imponi beneficio simplici non excedenti 24. ducatos de Camera; quid autem hi ducati faciant, dictum est n. 677.; Nec Canonici & dignitati non excedenti centum ducatos: Nec præbendæ Theologali. Vide *Leur. q. 470. 471.* nunc autem quandoque fit aliter, ex causis. Nec imponi potest fructibus Ecclesiæ necdum erectis in beneficium, *Corr. Leur. q. 474.* Nec imponi solet distributionibus quotidianis, *Garc. Casp. Lott. Leur. q. 481.*, imò nec toti summæ grossæ solitæ distribui inter eos, qui certis temporibus intersunt, *Paris. Leur. q. 482.*

§. III. Imponi potest beneficiis perpetuò commendatis, *Gamb. Paris. Az. Tamb. Leur. q. 472.* Item alteri beneficio, quod habet Titius resignatarius, si beneficium ei à Cajo resignatum pensionem ferre non possit, *Az. Leur. q. 473.* Item beneficio Sempronii, si Titius resignatarius non habeat aliud beneficium, nec hoc beneficium à Cajo resignatum Titio, pensionem ferre possit, *Paris. Az. Leur. q. 476.* Item fundo unius beneficii pro alterius dote, *Abb. Gig. Gonz. Lott. Leur. q. 475.* Item fructibus beneficii, etiam incertis, *Lott. Leur. q. 480.*

Q. 175: Quid liceat circa impositionem pensionis in permutationibus, si beneficia sint inaequalia quoad fructus. R. Dictum est n. 1104.

Q. 176. Quid notandum sit circa quantitatem & reductionem pensionis. R. Seqq.

§. I. Pensio ita debet esse moderata, ut beneficio

N n

ciato

ciato relinquatur competentia vivendi: & olim quidem imponebatur in omnibus beneficiis tantum ad tertiam partem reddituum, nunc autem in simplicibus regulariter imponitur ad medietatem & non ultra, *Paris. Corr. Lott. Tond. Leur. p. 3. q. 483.* Fit tamen adhuc sæpe Romæ, ut si proventus sint 800. Imperiales, pensio imponatur ad 600., quia beneficiato manet honesta sustentatio. Quod si fiat excessus supra determinatam quantitatem, totam pensionem corruere dicunt *Gig. Barb. Lott. Ventrig. Leur. q. 484.* contra alios putantes tenere, sed esse reducendam ad legitimam quantitatem. Similiter tenent *Lott. Luca, Leur. q. 485.* totam corruere, si falsò narratus sit valor major remanens possessori beneficii; non ideo tamen poterit pensionarius redire ad beneficium, si resignarit sciens tantam pensionem non habere locum, *Garc. Leur. q. 486.* Pensionarius autem, si non sit in possessione percipiendi, tenetur probare, quod pensio reservata non excedat debitam quantitatem, uti dicitur n. II55.

1134

§. II. Si redditus omnibus annis ita diminuatur, ut possessori beneficii non remaneat congrua, debet sic diminui pensio, ut redintegretur tota congrua ab initio illi constituta. Si diminuatur per aliquos tantum annos, qui per alios compensari possint, non ideo diminuitur pensio, *Gig. Garc. Barb. Ventrig. Lott. Leur. q. 487.* Porrò congrua constituitur tantum ex fructibus certis, uti explicat *Leur. q. 488.* Si resignatarius quereretur de nimio onere pensionis, audiri non debet, sed vel solvere totam vel dimittere beneficium, *Lott. Luca, Leur. q. 489.* Successor tamen primi resignatarii posset ab initio petere reductionem pensionis nimis excessivæ, *Tond. Lott. Leur. q. 490.* Potestque etiam Patronus beneficii petere, ut immodica pensio ad debitam quantitatem reducatur, *Gig. Az. Leur. q. 491.*

§. III.

§. III. Si tractu temporis diminuti sunt fructus, 1135
 potest Episcopus, nisi specialiter prohibeatur, reduce-
 re pensionem ad debitam quantitatem, etiamsi pen-
 sio sit imposita à Papa: si à successore resignatarij
 petatur reductio pensionis constitutæ à Papa, Episco-
 pus reducere non potest, nisi ex commissione Pa-
 pæ, *Gamb. Garc.* Excipe, nisi consentiret Pensiona-
 rius, cum solâ ejus voluntate diminui possit pen-
 sio, nisi expressè aliter statuatur, *Gig. Corr. Lott.*
Leur. q. 492. Interea autem, dum petitur reductio
 pensionis hæctenus solutæ, debet integrè solvi, *Lott.*
Luca, Leur. q. 493.

Q. 177. *Quandonam, & quibus modis im-* 1136
ponatur pensio. R.

§. I. Communiter imponitur in collatione be-
 neficii, potestque etiam fieri post illam, *Az.*: sed
 si Episcopus imponat, *Laym.* dicit fieri debere ante
 collationem, *Leur. p. 3. q. 494.* Et quia accipientes be-
 neficium sæpe consentiebant impositioni pensionis,
 quam non solverent ipsi, sed eorum successores, adjici
 solet decretum, ut ab initio quotannis solvatur pen-
 sio, alioquin impositio sit irrita, debetque per instru-
 menta Notarii & testium probari solutiones singu-
 lis annis à prædecessore esse factas, *Barb. Tond. Corr.*
Luca, Leur. q. 495. & 569.

§. II. Scriptura non requiritur ad valorem pen- 1137
 sionis, sed tantum ad probationem, *Gig. Gonz. Lott.*
Luca, Leur. q. 496.; prohibetur tamen exactio pen-
 sionis ante expeditionem literarum, uti dicitur
 n. 1168.

§. III. *Azor* putat esse simoniam, si Episcopus 1138
 alicui reservet pensionem sub conditione, ut eam
 dimittat, quando beneficium obtinuerit, quia vide-
 tur promittere beneficium sub conditione pensionis
 dimittendæ, sed meritò contradicit *Leur. q. 498.*,

nam non ideo promittit beneficium, & pensio potest constitui pro tempore, quo pensionarius indigebit.

§. IV. Potest à Papa imponi pensio cum clausula, ut solvatur etiam ante obtentam possessionem beneficii, & quamvis nulli perciperentur fructus, quia in hoc consentire potest beneficiandus ob spem beneficii & fructuum, *Gig. Paris. Az. Fib. Leur.* q. 499., quem vide etiam q. 545. n. 2.

§. V. Si pensio uni constituatur in pluribus beneficiis, non censetur imposita singulis in solidum, sed pro rata & proportionem ad beneficiorum fructus, è quibus quantitas alimentationi destinata constari debet, *Cap. Constitutus, de relig. domib. Paris. Corr. Lott. Ventrig Leur.* q. 501. & 566.

Q. 178. Quibus personis reservari vel constitui possit pensio Ecclesiastica. R.

§. I. Pensio à solo Papa reservari potest personæ incertæ & non nominatæ, *Tond. Leur.* p. 3. q. 500. Etiam solus Papa dispensare potest cum Episcopo, ut sit capax pensionis, *Corr. Leur.* q. 531. Item ut promotus ad Episcopatum retineat pensiones ante habitas, *Leur.* q. 586.

§. II. Quamvis aliquis sit incapax beneficii, tamen *Gonz. Gamb. Garc. Lott.* dicunt posse esse capax pensionis super beneficio, hinc docent *Suar.* & alii communiter inhabilitatum ad beneficia, saltem per sententiam hominis, non ideo esse inhabilitatum ad pensiones, quia poenæ non extenduntur: Putant tamen *Nav. Sanch. Zerol. Barb. Castrop. Ventrig.* : jure ipso vel lege inhabilitatum ad beneficia, etiam esse inhabilitatum ad pensionem saltem respondentem tali beneficio, ad quod inhabilis est, uti exponit *Leur.* q. 510. Similiter dicunt *Covarr. Bal-del. Salz. Barb.*, si per legem vel privilegium in aliquo regno exteri sint incapaces beneficiorum, etiam

etiam esse incapaces pensionum. Vide *Leur.* q. 527. Denique fatentur *Gamb. & Lott.* Clericum sæculari, qui non est capax beneficii regularis, etiam non esse capax pensionis huic imponendæ, *Leur.* q. 528.; & quamvis Regularis quandoque sit capax beneficii sæcularis curati, tamen non est capax pensionis super hoc, quia Ecclesiæ necessitas justificat primum, non secundum, *Mandos. Zech. Sanch. Zerol. Garc. Barb. Castrop. Corr. Lott. Leur.* q. 529.

§. III. Quamvis laici de se capaces sint pensionis, quæ secundum dicta n. III. est quid merè temporale, tamen ex *Const. Pii V.* pensio non nisi Clerico constitui potest, *Castrop. Lott. Leur.* q. 511. Debetque Clericatus actu adesse, dum constituitur pensio, *Gig. Lamb. Corr. Lott. Ventrig.* contra *Fil.* Nec sufficit aliquem communiter reputari Clericum, *Lott. Ventrig. Leur.* q. 512. contra *Corr.* Non tenetur tamen gestare habitum & tonsuram, nisi pensio excedat summam 60. ducatorum de Camera, *Garc. Castrop. Leur.* q. 514.

§. IV. Per eandem *Constit. Pii V.* incapaces sunt pensionis Clerici conjugati; bigami, licet nunc extra matrimonium constituti; promoti ad Clericatum sine licentia proprii Episcopi, nisi hic ante constitutionem pensionis ratificaverit, *Ricc. Corr. Leur.* q. 515. Non obstat tamen dicta *Constit.*, quin Episcopus possit in favorem sui nepotis reservare pensionem, quia tantum vetat illi conferri beneficium resignatum, *Gratian. Paris. Tond. Leur.* p. 2. q. 676.

§. V. Equites Melitenses carentes primâ tonsurâ capaces sunt pensionis, quia quoad hoc æquiparantur tonsuratis, *Gamb. Corr. Lott. Leur.* p. 3. q. 517. Novitii tamen Religionum, si non sint Clerici, manent incapaces, quia censentur adhuc esse in sta-

tu, in quo erant, cum reciperentur, *Lott. Leur. q. 516.* Nec Equites Melitenses videntur esse capaces pensionis beneficio sæculari impositæ, *Lott. Leur. q. 529. n. 1.*

1146 §. VI. *Sa, Sanch. Garc. Barb. Squill. Campan. Sanctar. Castrop.* dicunt Minorem 14. annis non esse capacem pensionis, uti per *Trid. Sef. 23. c. 6.* de Ref. non est capax beneficii. E contra *Gig. & Lott.* nullam ætatem prærequirunt, sed dicunt, si quis per dispensationem tonsuretur quarto anno ætatis, hocipso esse capacem pensionis: *Zech. Ricc. Grat. Less.* probabiliter dicunt sufficere septennium, cum sufficiat ad Clericatum, nec *Trid.* loquatur nisi de beneficiis. Circa ordinatum, omisâ tonsurâ, vide dicta n. 743.

1147 §. VII. Clericus, quamvis sit illegitimus, capax est pensionis, *Rota, Gonz. Gamb. Zerol. Majol. Tond. Lott. Leur. q. 520.* contra *Zech. Nav. Sanch. Less. Garc. Castrop.* Quod multò magis valet de exposititiis, secundum dicta n. 766., docentque *Garc. Tond. Leur. q. 521.* Potestque etiam illegitimus obtinere pensionem, quam habuit ejus pater, *Paris. Gonz. Barb. Lott. Ventrig.* contra *Mandos.*; non tamen super beneficio, quod habet vel habuit pater, *Trid. Sef. 25. c. 15.* de Ref., quamvis habere possit pensionem super eodem beneficio, super quo pensionem habet pater, *Grat. Tond. Leur. q. 522.*

1148 §. VIII. Si supponamus ad pensionem requiri dispensationem illegitimi, docent *Mandos. Rebuff. Laym.* dispensatum ad beneficia non ideo esse dispensatum ad pensiones, quia hæc sunt separabilia, & dispensatio est strictè interpretanda; contradicunt *Az. Garc. Castrop.*, quia inhabilitas ad beneficia est fundamentum inhabilitatis ad pensiones, quod tunc tollitur; Fatenturque *Rebuff. Corr. Tond. di-*
spen-

dispensatum ad hoc beneficium etiam esse dispensatum ad pensionem in hoc beneficio. Vide *Leur.* q. 523. & q. 529. n. 2.

§. IX. Excommunicatus, suspensus, interdictus est incapax pensionis, ideo enim præmittitur absolutio pensionarii ab his censuris, *Leur.* q. 524. Vide tamen *Dianam* p. 11. t. 5. R. 5. Idem censent de irregulari multi, sed contradicunt alii ob declarationem S. Congreg. Vide *Leur.* supra. Multò magis incapaces sunt pensionis hæretici eorumque filii & nepotes; non tamen illi, qui tantùm suspecti sunt de hæresi, *Leur.* q. 526.

§. X. Qui non potest recitare officium B. Virginis, est capax pensionis, si Episcopus hanc obligationem mutet in alias orationes, *Fill. Leur.* q. 532. Et universaliter loquendo, qui sciens confert pensionem habenti impedimentum, tacitè cum eo dispensat, si dispensare possit, quia nemo censetur velle ponere actum nullum vel malum, *Alciat. Paris. Fill.* Si autem dispensare non possit nec prævideat facile dispensandum, videtur peccare graviter, quia est graviter difforme rectæ rationi velle intrudere aliquem in id, cujus scitur esse incapax, *Covar. Fill. Leur.* q. 533.

Q. 179. Quid narrari debeat ab illo, qui vult impetrare pensionem. R.

§. I. Debet narrare, si quæ alia pensio vel onus incumbat beneficio, super quo petit pensionem, alioquin impositio est nulla: & si impetrans resignarit beneficium, non ideo poterit rediri ad illud, *Garc. Paris. Castrop. Tond. Lott. Luca, Leur.* p. 3. q. 502.; sufficit tamen pensiones priùs impositas narrare genericè, dicendo pensiones alias eidem beneficio esse impositas, *Lott. Ventrig. Leur.* q. 503. Etiam exprimi debet quantitas pensionis jam im-

fitæ, ne beneficium gravetur ultra vires. Item exprimi debet quantitas reddituum beneficii pensione gravandi, ut possit congrua determinari beneficiando, *Lott. Leur. q. 506.*

1152 §. II. Secundum *Garciam*, si quis impetret pensionem super beneficio à se resignato, quod retinere poterat, non tenetur narrare, quod habeat beneficium vel pensionem aliam; si tamen impetret super beneficio non resignato à se, aut super beneficio à se resignato, quod retinere non poterat, debet narrare, sed contradicit *Castrop.*, admittens quidem narrandum, quod habeat aliam pensionem, non tamen quod habeat aliud beneficium. Vide *Leur. q. 505.* An narrare debeat esse litem super pensione, dicitur n. 1173.

1153 Q. 180. *Quid sit notandum circa possessionem & jura pensionarii. R. Seqq.*

§. I. Unicus actus solutionis pensionario factæ à beneficiato vel ejus procuratore ex vi mandati, vel à quocunque alio cum beneficiati scientia & consensu, tribuit quasi possessionem exigendi pensiones impostæ, etiam pendente lite superveniente, *Garc. Corr. Lott. Ventrig. Leur. p. 3. q. 571. 574.* Quod etiam verum est, si solutio facta sit per campforem, qui præsumatur habuisse mandatum, *Lott. Leur. q. 575.* Aut etiam per antecedentem beneficiatum mortui proximum, *Luca, Leur. q. 572.*; solutio tamen facta ab œconomo, exactore vel alio tantum deputato ad colligendos fructus beneficii vacantis non dat pensionario quasi possessionem contra successorem in beneficio, *Garc. & alii cum Leur. q. 573.* Et quando solutio facta tribuit quasi possessionem, debet plenè probari per pensionarium, *Lott. & alii cum Leur. q. 576.*, Qui pensionarius, licet postea etiam per decennium non exigat pensionem, non ideo

ideo amittit possessionem acquisitam, nisi forte ipsi petenti negata esset, & tunc diu non petens censetur abjecisse animum possidendi. Vide *Leur. q. 577.*

§. II. Quamvis pensio constituta, fuerit invalida 1154
ob omissam narrationem prioris pensionis impositæ, secundum dicta à n. II51., si tamen pensionarius per longum tempus perceperit fructus, putant *Tond. & Leur. q. 509.* posse esse locum regulis de pacifico possessore, de quibus actum est à n. 680. 682. 715. Et quidem pensionarius, qui in possessione est, habet actionem, imprimis personalem contra beneficiatum ejusque successores, quia ad hos etiam hoc ignorantibus transit beneficium cum onere, *Lott. Ventrig. Leur. q. 478.* Deinde etiam realem seu quasi hypothecariam in fructibus, super quibus constituta pensio, *Gig. Az. Castrop. Lott. Ventrig. Leur. q. 579.* contra *Castrens. & Felin.* Potestque contra beneficiatum tam primum quam successores agere actione possessoriâ seu de spolio, eidem AA. cum *Leur. q. 580.* Hinc in fructibus beneficii gravati præfertur pensionarius quibuscunque aliis creditoribus, *Gig. Garc. Tond. Luca, Leur. q. 581.* Et habet pensionarius pro exactione pensionis paratam viam executivam, *Lott. Luca, Leur. q. 588.* Quæ autem sit praxis urgendi solutionem pensionis, vide apud *Leur. q. 589. & seqq.*, ubi etiam declarat, quæ poenæ sint statutz non solventibus pensionem. Idem pensionarius, cui non solvitur pensio, habet jus regrediendi ad beneficium, beneficiato tamen conceditur appellatio & purgatio moræ; imò & poenitentia, quâ excludatur regressus, si pensiones offerat. Vide *Leur. q. 594.*, ubi plura habet de regressu. Quamvis autem pensionarius regressus sit ad beneficium, adhuc videtur habere jus exigendi pensiones decursas, uti docet *Barb. contra Gig. Tond. & alios apud Leur. q. 600.*

An possessio primi serviat secundo, vide dicenda n. II69.

1155 Q. 181. *Qua sint obligationes pensionarii. R.*

§. I. Si non sit in possessione percipiendi, tenetur probare, quod pensio non excedat debitam quantitatem: item ostendere litteras reservationis & verificare qualitates in reservatione pensionis appositas: item probare possessionem ac jus illius, qui primo consensit pensioni. Vide *Leur.* p. 3. q. 534. & seqq.

1156

§. II. Sub onere non faciendi fructus suos sed restituendi tenetur quotidie orare officium B. Virginis, ex *Constit. Pii V.*, quam usu receptam esse testantur AA. communiter apud *Leur.* q. 537. contra *Valent. Cuch. Vivald.* & alios: & hanc obligationem esse sub mortali, docent *Graffis* & alii, teste *Lotterio* l. 1. q. 45. n. 16. Manetque hæc obligatio, etiamsi dimiserit partem pensionis, aut consenserit totam redimi, uti tenent *Azor* & alii, contra alios. Excipit *Bonac.* de *Horis* d. 1. q. 2. p. 4. à n. 8. illum, 1. cui reservatur pensio in commodum alterius, solus enim ille tenetur, qui fruitur. 2. Cui reservatur, vel tanquam laico, vel absque prævia conditione status Clericalis. 3. Qui recitat Horas Canonicas, etiamsi ad has aliunde obligetur: Addit *Bonac.* n. 11. eum non ampliùs obligari, cui auctoritate Apostolicâ est redempta pensio, quia *Pius V.* obligat solos pensionarios, qualis hic non est, cum dimiserit jus pensionis: aliud est, si auctoritate propriâ admittat tantum aliquas anticipatas solutiones.

1157

§. III. Non tenetur superfluos fructus pensionis impendere in pios usus, sed potest pro libitu de eis disponere, etiam per testamentum, quia Canones aliter disponunt de solis fructibus beneficiorum, *Corrarr.* T. 2. l. 1. c. 15. n. 13. *Menoch.* de arbit. Jud. l. 2. cas. 172. n. 8. *Tusch.* Tom. 6. concl. 267. *Vasq.* de elemos.

deemof. c. 4. d. ult. n. 22. Ricc. praxi var. Ref. II7.
 Naldus v. pensio n. 5. & v. fructus n. 7. Galetius
 margar. cas. v. fructus, Lugo de redd. Eccl. d. 4. n.
 32. Binsf. Ench. p. 4. c. 13. Redoan. de reb. Eccl. non
 alien. q. 53. c. 3. n. 1. & 8. Az. p. 2. l. 7. c. 9. q. 12. Re-
 gin. l. 30. t. 3. c. 7. n. 91. Gigas de pensio. q. 52. Ze-
 rol. prax. Episc. p. 2. v. pensionarius n. 2. Trull. in
 Decal. l. I c. 5. d. 9. Vallensis de Benef. l. 4. tit. 12.
 n. 13. Taber. p. 2. t. 2. c. 3. q. 10. Leur. q. 539. contra
 Tb. Hurt. Ref. mor. l. 2. n. 649. & alios. Videtur ta-
 men illicitum plures pensiones, quarum singulæ ad
 sustentationem sufficiant, simul habere, uti colligi
 potest ex dictis à n. 897., tenentque Azor & Leur.
 q. 540.

§. IV. Tenetur pro rata pensionis contribuere
 ad onera beneficii, nisi Papa addiderit, ut pensio sit
 libera, immunis & exempta, Az. Barb. Lott. Vide
 Leur. q. 541. & seqq.

1158

Q. 182. Ad quid teneatur beneficiatus, cujus
 beneficio annexum est onus pensionis. R.

1159

§. I. Tenetur sub mortali hanc solvere, quia ac-
 cepravit beneficium cum hoc onere, Az. Garc.
 Barb. Castrop. Leur. p. 3. q. 544. ; Non tamen te-
 netur, per se loquendo, quamdiu beneficium non
 obtinet nec percipit fructus, si per eum non stet, quia
 fructibus propriè imponitur pensio, Paris. Fill.
 Tond. Lott. Leur. q. 545., unde etiam si invalidè
 teneat beneficium, si obtineat fructus, tenetur, quia
 obligatio solvendi pensionem non fundatur in titu-
 lo beneficii sed in perceptione fructuum, Garc. Fill.
 Barb. Corr. Leur. q. 546. 549. & seqq. Hinc etiam
 qui dimisit beneficium, cui imposita erat pensio, per
 se loquendo non ampliùs tenetur ad pensionem, sed
 alter, qui beneficium accipit, etiam si invalidè, si mo-
 dò fructus percipiat, Gamb. Mandos. Bursat. Gig. Pa-
 ris. Garc. Leur. q. 547.

§. II.

¶ 160 §. II. Docent *Suar. & Castrop.* habentem beneficium pensione gravatum & graviter indigentem non teneri solvere pensionem, si foro cedat, quia id videtur concedi *Cap. Odoardus*, de solution.; sed contradicunt *Covar. Gomes. Gutt. Garc. Ventrig. Lott.*, maximè si obligarit se vel ad solvendum vel ad reddendum beneficium. Vide *Leur.* q. 546.

¶ 161 §. III. Si beneficium pensione gravatum vacet, tenebitur, quisquis fructus percipiet, solvere pensionem, *Garc. & alii cum Leur.* q. 542. & 555. Similiter *Nav. Bonac. Barb. Garc. Castrop. Conrad. Lott. Ventrig. Tond.* docent contra *Gutt. Tol. Monet.* & alios, Capitulum teneri solvere pensionem impositam fructibus, qui aliàs beneficio vacante vel beneficiato absente jure accrescendi dividuntur inter alios. Vide *Leur.* q. 553. 554.

¶ 162 §. IV. Si pensiones non sint solutæ à priore beneficiato, tenentur ejus hæredes; si hi non possint, & pensionarius probet se non neglexisse suis temporibus emonere, putant plures cum *Castrop. Lott. Luca, Ventrig.* successorem teneri ad pensiones præteritas, tum quia onus illud videtur esse impositum, non hujus vel illius anni fructibus, sed quibuscunque usque dum solvatur pensio, tum etiam quia Superior videtur ab initio ad hoc obligasse pensionarium & successores. Vide *Leur.* q. 556. & seqq., Item q. 582., notatque etiam q. 559. cum *Maresch. Gig. Tond. Lott.* contra *Luca & alios n. 951.* relatos, quamvis fructus beneficiorum non exacti à beneficiato fortè non possint exigi ab hærede, tamen ab hærede pensionarii exigi posse pensiones non exactas. Vide dicta n. 951.

¶ 163 §. V. Si beneficiatus pensiones trium annorum sequentium anticipatè solverit pensionario, qui hoc anno pensionem resignet *Cajo*, putat *Gig.* beneficium

statum non teneri solvere aliquid **Caso** pro illis tribus annis, quia pensionarius non potuit **Cajo** dare eas, nisi quod habebat, non habebat autem ad pensiones trium annorum sequentium, quia hoc ius erat extinctum per anticipatas solutiones: **Contradicunt Az. Castrop. Leur. q. 583.**, quia sicuti si Titius post elocatos fructus sui beneficii ad tres annos & solutiones anticipatè acceptas hoc anno moreretur, successor Titii posset à conductore petere fructus, aut etiam hunc expellere, ita videtur esse hic; maneret tamen actio ipsis ad repetendas solutiones præstitas.

§. VI. Si pensionarius moriatur ante terminum solvendæ pensionis, beneficiatus tenetur solvere hæredibus pro rata fructuum perceptorum vivente pensionario, **Ricc. Tusch. Tond. Lott. Luca, Ventrig.** contra alios. **Vide Leur. q. 560.** Annus autem incipit currere à die constitutæ pensionis, **Leur. q. 561.** Et locus, in quo solvi debet pensio, est ubi fructus percipiuntur, in quo si fiat proclamatio & pensionarius non compareat, beneficiatus non est in mora culpabili, **Bartol. Garc. Corr. Castrop. Leur. q. 562.**

§. VII. Si pensio dicatur solvenda determinatè in tot ducatis auri de Camera, & solvenda sit in Romana Curia, debet in hac determinatè specie solvi; si extra Curiam, sufficit solvi æquivalens; si simpliciter dicatur solvenda in tot ducatis, &c., satis est dari ducatos usualis monetæ, quia in obscuris minimum sequimur, **Gratian. Ventrig. Leur. q. 563.** Si valor ducatorum mutetur, pensio solvi debet, vel in specie ducatorum, vel in moneta æquivalente ducatis pro tempore solutionis, **Gig. Lott. Ventrig.** **Vide Leur. q. 564.** Si pensio sit constituta alternativè, vel in tot ducatis vel in tot modis frumenti, videtur esse in electione pensionarii, ut solvatur

1164

1165

vatur hoc vel illud, quia in ejus gratiam constituta est pensio, *Corr. Leur. q. 565.*

1166

§. VIII. Si pensio sit imposita uni beneficio, quod postea dismembratur tantum quoad fructus, retinens beneficium tenetur ad totam pensionem: si dismembretur etiam quoad titulum, ita ut ex uno fiant duo beneficia, putant *Seraph. & Barb.* apud *Leur. q. 567.* Singulos beneficiatos obligari in solidum, hinc pensionarium posse à quo volet exigere totam pensionem, sed videtur rationabilius, ut uterque concurrat pro rata, ad eum modum, quo n. 1140. diximus pro rata solvendum, si pensio sit constituta super pluribus beneficiis.

1167

§. IX. Beneficiatus tenetur solvere procuratori ostendenti mandatum pensionarii & asserenti hunc adhuc vivere, quia hoc præsumitur, etiam usque ad 100. annos, nisi adsint conjecturæ probabiles de morte, *Lott. Tond. Vide Leur. q. 584.*

1168

Q. 183. *Quandonam exigi possit pensio. R.* Non potest exigi vel solvi ante completam expeditionem literarum, nisi in hoc dispensetur, alioquin ex decreto *Clementis VIII.* impositio pensionis est ipso jure irrita, uti & tunc, si cessante impedimento literæ illæ non expendantur intra 9. menses ultra montes, & intra 6. citra montes, *Az. Gare. Barb. Castrop. Lott. Ventrig. Luca;* Vide tamen *Leur. p. 3. q. 653. n. 2. & 3.* Et nequidem pro foro interno licitum est prius exigere, *Az. Castrop. contra Gig. Mandos. Rebuff. Sanch.*, Nec juvat expeditio postea sequens, *Lott. Corr. Leur. q. 585.* Literæ autem exhiberi debent, uti pluribus explicat *Leur. q. 587.* Et postmodum exigi possunt fructus respondentes diei constitutæ pensionis, *Luca, Leur. q. 585. n. 12.* An autem post mortem pensionarii exigi possint pensiones cessæ, ab eo in vita non exactæ, Vide dicta n. 951. & 1164to

Q. 184.

Q. 184. Quid notandum sit circa translatio- 1169
nem pensionis. R. Seqq.

§. I. Possunt transferri pensiones ab una in aliam personam, uti habet communis cum *Leur. p. 3. q. 607.*; & tum ad vitam pensionarii constituitur novum jus ad pensionem, *Paris. Az. Garc. Castrop. Lott. Leur. q. 608.* Et qui fuit sivejussor primi pensionarii, non ideo est secundi, *Garc. Castrop. Leur. q. 609.* contra *Lott.* Similiter possessio primi pensionarii non transit ad secundum, quamvis, si primus habuerit longissimam possessionem, præsumatur titulus, *Garc. Lott. Leur. q. 610.* Nec ideo potest secundus pensionarius transferre pensionem, quod id potuerit primus, quia fuit privilegium personale, *Paris. Lott. Corr. Leur. q. 611.* Estque translatio hæc plerumque odiosa, ideoque non extendenda, iidem AA. cum *Leur. q. 612.*

§. II. Solus Papa potest concedere pensionem cum potestate transferendi in alium *Paris. Gamb. Garc. Castrop. Lott. Leur. q. 613.* Causæ autem sunt, vel affectus Papæ erga pensionarium, vel dignitas pensionarii, vel necessitas, ut pensio possit prodesse tertio, cui impenditur, *Vide Leur. q. 614.* Potestque talis translatio fieri etiam in articulo mortis, neque hic locum habet *Reg. de infirmis intra 20. dies morientibus*: fieri tamen debet ab infirmo absolute, & non sub conditione, si moriatur, *Garc. Corr. Lott. Leur. q. 616. & 622.*, qui tamen putat cum *Paris. & aliis* posse pro translatorio addi hanc conditionem, *ex tunc cum fuerit Clericus*: Estque sub pœna nullitatis servanda forma translationis præscripta in indulto, *Corr. Lott. Leur. q. 660.* Et si fiat coram Judice vel Executore, exhibendæ sunt litteræ, quibus concessa est facultas, aliaque plura observanda, de quibus vide *Leur. q. 617. & seqq.* An autem requiratur

ratur consensus beneficiati gravati aut Patronorum; Item an fieri debeat mentio qualitatis beneficii vel onerum illi annexorum; item pacti, quod forte inierunt de non transferendo, explicat *Leur.* q. 623. & seqq., possuntque videri dicta n. 1123. & à n. 1151. Denique quandonam cesset concessa facultas transferendi, habet *Leur.* q. 615.

1171 §. III. Qui potest transferre totam pensionem, potest, per se loquendo, transferre tantum partem unam & alteram retinere, *Gig. Corr. Garc.* Qui autem potest transferre, v. g. tantum quoad 50. ducatos, si transferat ad 60., valet, sed tantum quoad 50., *Corr. Lott.* Vide *Leur.* q. 626. Potestque fieri translatio pro tempore futuro, ante quod prior pensionarius potuit pro securitate sua accipere aliquot anticipatas solutiones, *Gig. Luca, Leur.* q. 628. De cætero, transferens censetur voluisse statim transferre pro rata termini currentis, nisi aliud expresse rit, *Paris. Lott. Leur.* q. 633.

1172 §. IV. Pensionarius retento jure pensionis potest propriâ auctoritate transferre totum commodum temporale pensionis, etiam cum pacto de re temporali ejus loco habenda, sic enim tantum cedit ei fructus, qui sunt vendibiles, *Lott. Luca, Leur.* q. 627. 629. Non potest tamen pensionem ipsam transferre pro pretio, quia Papa id prohibet: quod si fiat, & supponamus pensionem non esse aliquid spirituale, secundum dicta n. 1118., etiam non erit simonia, etiam si vendat.

1173 §. V. Non obstat litigiositas, quominus possit transferri pensio, quia vitium litigiosi non afficit pensionem primi, quæ extinguitur, nec secundi, quæ prius constituitur: imò nequidem opus est fieri mentionem litis, *Lott. Leur.* q. 630. 631.

1174 §. VI. Translatio non potest fieri nisi in talem, qui

qui capax esset primò habendi pensionem, secundum dicta à n. 1141., *Castrop. Corr. Lott. Leur. q. 632.* Debetque translatio pensionis intra tres menses intimari illi, qui debet solvere, *Gig. Cassad. Paris. Az. Leur. q. 634.* Et tum secundo pensionario aperta est eadem via executiva agendi ad solutionem pensionis, secundum dicta n. 1154., etiam intentando regressum ad beneficium. Vide *Leur. q. 635. & seqq.*

De translatione pensionis reservatæ alicui, v. g. Hispano, sed solvendæ in utilitatem alicujus v. g. Itali, vide *Leur. q. 661.*

Q. 185. *Quid præterea notandum sit circa amissionem vel extinctionem pensionis. R. Seqq.* 1175

§. I. Ob delictum privatur omnibus beneficiis non ideo privatur pensionibus, quia non veniunt nomine beneficii, *Gratian. Tond. Luca, Leur. p. 3. q. 638.* Hæreticus tamen privatur pensionibus, quod etiam ad filios & nepotes extendunt *Sanch. Lott. Ventrig.* Vide *Leur. q. 639.* Sed alia crimina, uti & irregularitas, non privant pensionibus, *Luca, Leur. q. 640.* Privat tamen bannum capitale per annalem contumaciam confirmatum, quia talis est civiliter mortuus, *Gamb. Lott. Luca, Leur. q. 641.*

§. II. Non gestans habitum clericalem tanto tempore, ut ab omnibus reputetur laicus, ipso facto amittit pensionem excedentem 60. ducatos de Camera, per *Constit. Sixti V. Pastoralis, Barb. Lott. Ventrig. Luca, Leur. q. 642.* Vide dicta n. 1143. Item amittit exercens per seipsum officium sæculare criminale, uti volunt aliqui, quamvis *Luca* dicat talem venire tantum privandum; Item suscipiens feudum à laico, quia re ipsa suscipit militiam, *Luca, Leur. q. 643.*; Item assumens militiam sæcularem, quia si non sit in Sacris constitutus, censetur per eam

recessisse à Clericatu, *Paris. Ventrig. Luca*, Et quidem amittit, quamprimum nomen ejus relatum est in matriculam, uti volunt *Ricciul. Ventrig. Luca contra Rebuff. Az. Castrop. Tond. Lott.*, qui etiam probabiliter dicunt, eum facile possit à militia recedere, esse monendum, & si non recedat, esse privandum. Vide *Leur. q. 644.*; Item iniens matrimonium, etiam irritum & non secutâ copulâ, & quamvis sponsa postea intra duos menses ingrediatur Religionem, quia ipse jam abjecerat Clericatum, *Lott. Ventrig.* Vide *Leur. q. 645. & seqq.* Item proficens in Religione amittit pensionem beneficio sæculari annexam: retinent tamen scholastici Societatis *Jesu*, *Sanch. Castrop. Leur. q. 648.*

§ 177

§. III. Assumptus ad Papatum vel Cardinalatum non amittit pensionem: attamen amittit adeptus possessionem Episcopatus veri & non nuda titularis: quod etiam dicunt plerique de assumpto ad Abbatiam. Vide *Leur. q. 649. & seqq.* Putat etiam *Castrop.*, si pensionarius accipiat beneficium, super quo habuit pensionem, hocipso hanc extinguere, sed contradicit *Az.*, nam si beneficio priveretur, aut coactus illud dimittat, remanet ei pensio, ergo dicendum est fuisse tantum suspensam & non extinctam. Vide *Leur. q. 654.*

§ 178

§. IV. Si pensionarius aliunde acquirat alimentationem, cessat pensio constituta ab Episcopo, non tamen à Papa, *Luca, Leur. q. 655.* Et universaliter quamvis cesset in illo, cui concessa est pensio, certa qualitas, v. g. Decanatus, non ideo semper cessat pensio, quia talis qualitas non semper fuit causa concessionis, *Luca, Leur. q. 657.* Nec cessat pensio, quamvis alteretur beneficium, v. g. si de simplici fiat Curatum, *Luca, Leur. q. 656.* Nec cessat, si Papa, qui absolute fecit gratiam pensionis etiam pro

pro tempore futuro prius habendæ, moriatur, antequam executioni sit mandata, tum enim adhuc debet executor eam complere: si tamen fuisset conditionalis, & Papa ante conditionem impletam moreretur, pensio non haberet locum, *Luca, Leur. q. 658.*

§. V. Si pensio sit assignata Titio in utilitatem Caji, cessat moriente Cajo, nisi in alium ante mortem transfulerit: Item cessat morientem Titio, nisi similiter in alium transfulerit, *Paris. Az. Garc. Castrop. Lott. Ventrig. Vide Leur. q. 661. & seqq.* 1179

§. VI. Cessat pensio ex parte vel ex toto, si pensionarius, qui illam gaudet, remittat gratis, non interveniente pecuniâ vel re temporali, uti remittere potest, si non sit desuper ordinatus, *Az. Barb. Castrop. Tond. Lott. Luca. Vide Leur. q. 664. 665.* Ex eo autem, quod pensionarius etiam 30. annis non exegerit, non semper præsumi potest remisisse, *Luca, Leur. q. 666.* Perdet autem possessionem exigendi, si beneficiatus neget solutionem, & pensionarius ad 10. annos nihil obmoveat, *Covar. Bartol. Bald.,* quamvis *Lott.* præterea requirat, ut aliquis tertius sit in possessione exigendi & accipiendi pensionem. Vide *Leur. q. 671.* 1180

§. VII. Si pensio semel extincta sit, nequit reviviscere, etiamsi beneficiatus se denuo obliget ad solvendum, quia ut imponatur pensio, requiritur Superioris autoritas, *Luca, Ventrig. Leur. q. 670.* 1181

Q. 186. Quid circa redemptionem pensionis sit notandum. R. Seqq. 1182

§. I. Si pensio sit laico assignata tanquam merces laboris, v. g. pro cantu in choro, potest propriâ autoritate pecuniâ redimi, quia est quid merè temporale, nec ulla lex prohibet ejusmodi pensionem redimi, *Sot. Suar. Az. Garc. Less. Castrop. contra Barb. :*

Barb.: si autem sit pensio Ecclesiastica Clerico concessa, potest pensionarius etiam propria auctoritate vendere omnes fructus ejus, etiam ad totam vitam proventuros, *Caj. Az. Bonac. Barb. Leur.* p. 3. q. 667. n. 2. Et consequenter posset suo modo quasi redimi pensio, si certæ pecuniæ darentur, quæ essent veluti anticipatæ solutiones vel 6. vel 7. annorum, consideratâ ætate & complexione pensionarii, re ipsa enim tunc tantum est contractus sponsonis, secundum proportionem spei lucri & metus damni, commutando solos fructus cum certa summa pecuniæ, interim pensio ipsa seu jus ad fructus remaneret penes pensionarium.

1183

§. II. Probabilius videtur, quod pensio ipsa secundum se non debeat sine auctoritate Papæ redimi pecuniis, licet hæ dicantur esse velut anticipatæ aliquot annorum solutiones, *Nav. Gig. Paris. Az. Garc. Bonac. Barb. Lott. Leur.* n. 3. Ratio est, quia licet pensio fortè non sit aliquid in se spirituale, secundum dicta n. 1118., tamen usus Curie Romanæ habet, ut non redimatur sine auctoritate Papæ: Et ad hanc redemptionem requiri literas Apostolicas, & ante expeditas dari locum pœnitentiæ, docet *Lott.* Econtrâ sufficere solam signaturam supplicæ, docent *Corr. Tond. Luca.* Vide *Leur.* q. 669.

1184

§. III. Redemptio pensionis propria auctoritate facta, secundum *Henriq. Laym. Garc. Tond. Lott. Luca* apud *Leur.* q. 668. est absolutè simoniaca; secundum *Az.* habet speciem simoniæ; secundum *Gig. & Lott.* est saltem simoniaca, si pensio sit concessa in cessione vel resignatione beneficii, sed probabilius tenent plurimi cum *Diana* p. II. T. 5. R. 5. *Haun.* de just. T. 6. tr. 2. n. 564. nullo modo esse simoniacam, imò *Caj. Valent. Tol. Suar. Rayn. Less.* l. 2. c. 35. n. 124. *Castrop.* T. 17. d. 3. p. 13. n. 10. *Pirh.* l. 5.

l. 5. t. 3. n. 18 dicunt nullum esse peccatum pensionem jam antecederet constitutam redimere, anticipatè solvendo, tum quia tantum emittitur immunitas ab obligatione quotannis solvendi pensionem, quæ immunitas est quid merè temporale, tum etiam quia pensio non est aliquid in se spirituale, neque illius anticipata solutio invenitur ullâ lege prohibita, saltem non tanquam simoniaca, quamvis *Carbo* dicat esse inobedientiam, si fiat; sed credo plerisque ex adductis AA. tantum velle licitum esse redimere pensionem per anticipatas solutiones, eo modo, quo dixi n. 1183. Et ita universaliter omnis pensio potest pecuniâ redimi, exceptâ illâ, quæ datur in titulum beneficii ob aliquod ministerium spirituale præstandum, aut Coadjutori Episcopi, aut Vicario Parochi senis, ita *Sanch.* cum *Diana* p. 4. t. 4. R. 153. Sic etiam redimi potest, quæ conceditur seni renuntianti beneficium Clerico pauperi in alimentum; resignanti vel permutanti pinguius beneficium, dimittenti litem dubiam super beneficio.

§. IV. Est simonia, si tum, quando agitur de obtinenda vel reservanda pensione, ineatur pactum redimendi illam, etiam illo modo, quo n. 1183. explicatum est, quia esset pactum circa beneficium tali modo & sub ea conditione obtinendum vel dimittendum, omne autem pactum in materia beneficiaria est simoniacum, si propriâ autoritate fiat, uti sæpe dictum est. Hinc pactum redemptionis, ut licitum sit, debet sequi totam dispositionem circa beneficium & constitutionem pensionis, *Suar.*

Laym. Less. Diana p. 10. T. 14. R. 1. *Castrop.* n. II. *Rayn.* l. 2. f. 1. c. 10.

n. 17. *Pirh.* n. 119.

n. 17. *Pirh.* n. 119.

1185